

Klachtencommissie Rechtsbijstand Asiel en vreemdelingenbewaring van de Raad voor rechtsbijstand

Advies inzake

Klager:

Beklaagde: mr.

Verloop van de procedure

Bij brief van 23 april 2012, ontvangen door het secretariaat van de Klachtencommissie rechtsbijstand asiel en vreemdelingenbewaring (verder: de commissie) op 25 april 2012, heeft (verder: klager) een klacht ingediend tegen mr. (verder: beklaagde).

Op de klacht is schriftelijk gereageerd door beklaagde op 24 mei 2012. Een afschrift van het verweerschrift van beklaagde is aan klager gezonden. Klager heeft op 8 juni 2012 gereageerd op het verweer van beklaagde.

De hoorzitting heeft plaatsgevonden op 14 juni 2012. Klager is - met berichtgeving - niet verschenen. Beklaagde is gehoord door de commissie.

Inhoud klacht

Bij de voorbereiding op het nader gehoor en de nabespreking van het rapport nader gehoor heeft klager aan beklaagde laten weten dat hij zich heeft weten vrij te kopen uit het detentiekamp in Sri Lanka. De nabespreking van het 19 pagina's tellende rapport duurde minder dan een uur. Het rapport is slechts globaal doorgenomen. Bij het nader gehoor is gebruik gemaakt van een niet geregistreeerde tolk Tamil. De IND heeft niet gemotiveerd waarom er geen gebruik is gemaakt van een geregistreeerde tolk. Beklaagde heeft hierover niets naar voren gebracht.

In het voornemen wordt gesteld dat klager niet heeft kunnen overtuigen in de wijze waarop hij het detentiekamp heeft verlaten. Beklaagde heeft het voornemen niet met klager besproken. Hierdoor was klager niet in staat om zijn verklaringen over zijn ontsnapping uit het detentiekamp nader te onderbouwen. In de zienswijze is slechts aangevoerd dat er kennelijk nog mensen bestaan die bereid zijn om een medemens te helpen. In het afwijzende besluit van 7 april 2011 wordt deze verklaring door de IND als niet plausibel beoordeeld. In de beroepsgronden wordt door beklaagde voor wat betreft de wijze van ontsnappen verwezen naar de zienswijze.

Beklaagde betwist dat klager hem heeft verteld dat klager zich uit detentie heeft weten vrij te kopen. Klager kan dit ook niet aantonen. In diverse rapportages van onder meer Vluchtelingenwerk wordt er op gewezen dat groepen personen zich hebben weten vrij te kopen. Uit deze rapportages blijkt dat corruptie wijdverbreid is in Sri Lanka en dat het onwaarschijnlijk is dat een Singalese militair een Tamil gedetineerde uit medelijden heeft geholpen om te ontsnappen. Beklaagde had deze stelling niet zonder bespreking met klager mogen opnemen in de zienswijze.

Beklaagde stelt het voornemen op 6 april 2011 met klager te hebben doorgenomen. Uit de administratie van de Raad voor rechtsbijstand op het AC-Den Bosch blijkt niet dat beklaagde een afspraak heeft gehad met klager op 5 of 6 april 2012. Ook heeft de Raad voor rechtsbijstand op het AC-Den Bosch aangegeven dat beklaagde vrijwel nooit langs komt om een voornemen op het AC te bespreken. Het niet bespreken van een voornemen met de cliënt brengt aanzienlijke risico's voor de behandeling van de asielzaak met zich mee. Daarom is het CIT AC-Schiphol van mening dat het niet voeren van een gesprek over het voornemen uitzonderlijk dient te zijn. Zeker vanwege het slechte vertaalwerk door de tolk tijdens het nader gehoor had beklaagde het voornemen met klager moeten bespreken.

Verweer beklagde

Beklaagde is bekend met de notitie van Vluchtelingenwerk Nederland van maart 2010 en de corruptie in Sri Lanka. Beklaagde is ook bekend met het grote belang van een geloofwaardige onderbouwing van het ontsnappingsrelaas. Tijdens de bespreking van het rapport nader gehoor heeft beklagde nadrukkelijk gevraagd naar de wijze waarop klager heeft kunnen ontsnappen en of er sprake is geweest van omkoping. Klager bleef bij zijn relaas en heeft niet aangegeven dat hij door omkoping is kunnen ontsnappen.

Het voornemen en de zienswijze is niet met klager besproken. De reactietermijnen zijn uiterst kort. Beklaagde beoordeelt per geval of een bespreking van het voornemen en de in te dienen zienswijze zinvol is. Beklaagde achtte dit in het onderhavige geval niet noodzakelijk omdat de feiten duidelijk leken. In dit stadium van de asielaanvraag zouden nieuwe verklaringen over de ontsnapping, ook niet meer geloofwaardig worden geacht.

Ook indien wel was aangevoerd dat klager door omkoping heeft kunnen ontsnappen was het – gezien de vele andere tegenwerpingen – niet aannemelijk dat klager wel een asielvergunning zou hebben gekregen.

Beklaagde heeft de zitting ter behandeling van het beroep wel met klager voorbereid tijdens een bespreking op het kantoor van beklagde. Ook toen heeft klager niets gezegd over de omkoping.

Met de omstandigheid dat er gebruik is gemaakt van een niet geregistreerde tolk, kan beklagde niets. Beklaagde heeft geconstateerd dat er ten dele slecht vertaald is, echter de strekking van het verhaal leek juist.

Overwegingen van de klachtencommissie

De klacht bevat de volgende onderdelen:

1. De nabespreking van het rapport nader gehoor heeft minder dan een uur geduurd en is slechts globaal doorgenomen. Tijdens de nabespreking heeft klager aangegeven met behulp van omkoping te zijn ontsnapt. Beklaagde heeft in de aanvullingen en correcties op het rapport nader gehoor niet naar voren gebracht dat klager door omkoping heeft kunnen ontsnappen uit het detentiekamp. Beklaagde heeft ook in de zienswijze en in beroep niet naar voren gebracht dat klager met behulp van omkoping heeft kunnen ontsnappen.
2. Beklaagde heeft onvoldoende gereageerd op de omstandigheid dat de IND ongemotiveerd gebruik heeft gemaakt van een niet geregistreerde tolk.
3. Beklaagde heeft nagelaten om het voornemen en de zienswijze met klager te bespreken.

Onderdeel 1 van de klacht is om navolgende redenen ongegrond.

Op grond van de verklaringen van beklagde is het aannemelijk geworden dat beklagde voldoende tijd heeft besteed aan de nabespreking van het nader gehoor. Uit de agenda van beklagde blijkt dat hij een afspraak met klager heeft gehad van 9.45 uur tot 11.30 uur. Dat de afspraak ook tot 11.30 uur heeft geduurd wordt ondersteund door het tijdstip waarop beklagde zijn aantekeningen van het gesprek ter uitwerking heeft gefaxt naar zijn kantoor. Ook is er gelet op de inhoud van het rapport nader gehoor en de correcties en aanvullingen daar op, geen reden om aan te nemen dat het rapport nader gehoor onvoldoende door beklagde zou zijn doorgenomen met klager.

De commissie is niet aannemelijk geworden dat beklagde kan worden verweten dat hij heeft nagelaten om de verklaring van klager dat hij met behulp van omkoping heeft kunnen ontsnappen naar voren te brengen. Klager kan niet aantonen dat hij het voornoemde heeft verklaard bij beklagde. Voorts heeft de commissie geen inconsistenties geconstateerd in de verklaringen van beklagde op dit punt. Ten slotte neemt de commissie in aanmerking dat beklagde geldt als ervaren asieladvocaat die het belang kent van een geloofwaardige onderbouwing van het ontsnappingsrelaas voor de overtuigingskracht van het asielaanvraag van klager. Het komt de commissie dan ook niet aannemelijk voor dat klager aan beklagde heeft verklaard dat klager met behulp van

omkoping heeft kunnen ontsnappen. Daarom kan beklagde geen verwijt worden gemaakt dat hij zulks niet naar voren heeft gebracht in de aanvullingen en correcties op het rapport van het nader gehoor, de zienswijze en het beroep.

Onderdeel 2 is om navolgende redenen ongegrond.

Op pagina 182 van de leidraad "Bij de hand in asielzaken" staat onder meer de volgende norm opgenomen over de communicatie via tolken: *"De advocaat meldt problemen in de communicatie met zijn cliënt als gevolg van de tolkenbijstand schriftelijk bij de IND in alle gevallen waarin dit het belang van zijn cliënt kan dienen."*

Als al moet worden aangenomen dat deze norm niet alleen geldt voor de communicatie via tolken tussen advocaat en cliënt, maar eveneens tussen IND en cliënt dan geldt het volgende. Beklaagde heeft in de reactie op het rapport nader gehoor het volgende aangevoerd over de tolk:

"Het er op lijkt dat er zeer slecht wordt vertaald door de tolk. De zinnen lopen niet. Ik vermoed dat de contact-ambtenaar letterlijk vertaald heeft. De strekking lijkt mij wel juist." De commissie is van oordeel dat beklagde hiermee voldoende heeft gereageerd op de kennelijk deels slechte kwaliteit van het tolkwerk. In ieder geval is er onvoldoende grond om te oordelen dat de klacht gegrond is op dit punt.

Onderdeel 3 van de klacht is om navolgende redenen gegrond.

De thans geldende leidraad "Bij de hand in asielzaken" bevat voor een advocaat niet uitdrukkelijk als gedragslijn dat hij het voornemen en de zienswijze dient te bespreken met zijn cliënt. In de nieuwe leidraad, welke binnenkort van kracht zal worden, zal als norm worden opgenomen dat de advocaat het voornemen bespreekt met zijn cliënt. De nieuwe minimumnorm luidt: "De advocaat bespreekt het voornemen in persoon met cliënt tenzij er goede redenen zijn om dat niet te doen. Indien de advocaat cliënt niet in persoon informeert over het voornemen regelt hij vervanging of zorgt hij op andere wijze dat cliënt wordt geïnformeerd in de taal die hij verstaat. De advocaat zorgt ervoor dat de reactie van cliënt wordt verwerkt in de zienswijze." Op pagina 181 van de thans van kracht zijnde leidraad "Bij de hand in asielzaken" is opgenomen dat de advocaat zijn cliënt zo snel als redelijkerwijs mogelijk over de in zaak ontvangen berichten, beslissingen en uitspraken informeert en zijn cliënt de mogelijkheid biedt daarover met hem te spreken. Dit algemene uitgangspunt is naar het oordeel van de commissie toepasselijk op het voornemen en de zienswijze, maar de commissie heeft vastgesteld dat zulks in april 2011 bepaald nog geen bestendige praktijk was. Zo valt in het Verslag commissie intercollegiale toetsing AC Schiphol 2011 te lezen dat de aanwezigheid van een advocaat op 'dag 6' beperkt was. De commissie voegt daar echter aan toe dat het niet voeren van een gesprek uitzondering moet zijn.

Niet in het geding is dat beklagde het voornemen en de hiertegen in te brengen zienswijze niet heeft besproken met klager. Hiermee heeft beklagde niet voldaan aan de op pagina 181 van de leidraad "Bij de hand in asielzaken" opgenomen minimumnorm. Daarom is dit onderdeel van de klacht gegrond. Wat de door beklagde genoemde praktische problemen betreft, wijst de commissie op de mogelijkheid van de inzet van elektronische hulpmiddelen (skype) of het inschakelen van een collega.

Gelet op de omstandigheden van het geval komt de commissie niet tot het advies een maatregel op te leggen. Daarbij is met name in aanmerking genomen dat de geschonden norm indertijd nog niet nader geconcretiseerd was en die concretisering in de praktijk kennelijk pas in de loop van 2011 plaats vond.

Advies

De commissie adviseert het Bestuur van de Raad voor Rechtsbijstand de klacht gegrond te verklaren. De commissie ziet in de omstandigheden van het geval geen aanleiding om te adviseren om een maatregel op te leggen.

De klacht is behandeld door mr. P.C. Vegter, voorzitter, mr. L.T.G. van Engelen, mr. S.E.B. den Boer, mr. P.J.M. van Kuppenveld en mr. S. Rafi, leden, in tegenwoordigheid van H.J. Spiegelenberg, secretaris.

Utrecht, *13 juli* 2012

Voorzitter

De klachtencommissie geeft door middel van een afschrift kennis van het advies aan:

- klager
- beklagde

Hoorzitting Klachtencommissie rechtsbijstand asiel d.d. 14 juni 2012

De klachtencommissie is als volgt samengesteld: mr. P.C. Vegter (voorzitter), mr. S.E.B. den Boer, mr P.J.M. van Kuppenveld, mr S. Rafi (ter zitting niet aanwezig) en mr. L.T.G. van Engelen. De commissie is bijgestaan door H.J. Spiegelenberg (secretaris).
(klager) en zijn gemachtigde mr. zijn -met berichtgeving- niet verschenen. Mr. (beklaagde) heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te worden gehoord.

VERSLAG (zakelijk samengevat)

De voorzitter opent de vergadering. Vastgesteld wordt dat beklagde geen kennis heeft genomen van de brief van klager van 8 juni 2012. Afgesproken wordt dat beklagde tot 18 juni aanstaande de gelegenheid heeft om te reageren op deze brief.

De voorzitter vat de klacht als volgt samen.

1. Beklaagde heeft in de zienswijze niet naar voren gebracht dat klager door omkoping heeft kunnen ontsnappen aan zijn detentie.
2. Beklaagde heeft onvoldoende gereageerd op de omstandigheid dat de IND gebruik heeft gemaakt van een niet geregistreerde tolk.
3. Beklaagde heeft nagelaten om het voornemen en de zienswijze met klager te bespreken.

Punt 1.

Beklaagde geeft aan het rapport van het nader gehoor te hebben doorgenomen met klager. Klager bleef bij hetgeen hij tijdens het nader gehoor heeft verklaard. Beklaagde is bekend met de corruptie in Sri Lanka. Beklaagde heeft daarom nadrukkelijk gevraagd naar de reden waarom de militair beklagde geholpen heeft bij zijn ontsnapping en of er sprake is geweest van omkoping. Klager heeft aangegeven niets te weten van mogelijke omkoping. Ook tijdens de bespreking van de gronden van het beroep heeft klager hier geen melding van gemaakt.

Gevraagd wordt of er onduidelijkheid bij klager kan zijn geweest vanwege slechte vertaalwerk door de tolk. Beklaagde heeft de indruk van niet

Gevraagd wordt naar de duur van de nabespreking van het nader gehoor.

Beklaagde geeft aan dat hij een tolk heeft gereserveerd van 9.45 tot 11.45 uur. Dat de nabespreking van het rapport nader gehoor tot 11.45 uur heeft geduurd, wordt gestaafd door de fax met handgeschreven correcties op het rapport die beklagde op dat tijdstip ter uitwerking heeft gestuurd naar zijn kantoor.

Punt 2.

Beklaagde geeft aan dat de IND geen gebruik maakt van geregistreerde tolken Tamil. Dat ligt buiten zijn invloedsfeer. Daar kan hij niets mee.

Punt 3.

Beklaagde heeft het voornemen en de in te dienen zienswijze niet besproken met klager. Dit komt onder andere door de korte termijnen waarbinnen gereageerd moet worden. Ook had beklagde het relaas van klager al uitvoerig met klager doorgenomen. Beklaagde heeft de inschatting gemaakt dat het bespreken van het voornemen in dit geval niet nodig zou zijn. Beklaagde heeft dit ook aan klager laten weten na afloop van de nabespreking van het rapport ander gehoor.

Beklaagde wordt gevraagd naar diens opvatting over de onder meer door het CIT AC-Schiphol gestelde norm dat een voornemen en zienswijze besproken moet worden met de cliënt.

Beklaagde heeft als opvatting dat zulks aan het inschattingsvermogen van de advocaat moet worden overgelaten. Beklaagde is bekend met de opvatting van het CIT AC-Schiphol dat het de uitzondering zou moeten zijn om een voornemen niet te bespreken. Beklaagde wijst nogmaals op de korte termijn waarbinnen gereageerd moet worden en de praktische problemen die dit oplevert.

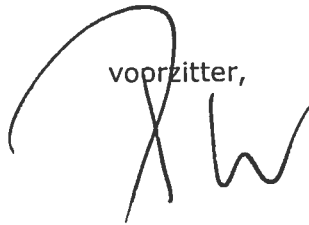
Van de zijde van de commissie wordt gewezen op de mogelijkheid van de inzet van elektronische hulpmiddelen (skype) en het inschakelen van een collega. Tevens wordt er op gewezen dat in de nieuwe leidraad de norm zal worden opgenomen dat een voornemen en zienswijze met de cliënt besproken moet worden.

De voorzitter sluit de hoorzitting en meldt dat binnen zes weken het advies gereed zal zijn.

secretaris,

A handwritten signature consisting of several overlapping loops and a long, sweeping tail that extends downwards and to the right.

voorzitter,

A handwritten signature that starts with a large, curved flourish at the top, followed by a vertical stroke and a wavy line that ends in a small hook.